

Aan: Vaste Commissie Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
CC.: Vaste commissie Economische Zaken

Van: Het Agrarisch Import Platform (AIP)

Rotterdam, 30 oktober 2024

Onderwerp: urgente verbetering prestaties NVWA noodzakelijk

Geachte Kamerleden,

Op 6 november spreekt uw Kamer over één van de belangrijkste uitvoeringsorganisaties van de overheid, namelijk de NVWA.

Dit is voor de Rotterdamse haven -en voor menig Nederlander- een belangrijker Commissiedebat dan men zich misschien zal realiseren. In een kwart van de containers in de Rotterdamse haven zit namelijk voeding die wij -en anderen in Noordwest-Europa- dagelijks nodig hebben. Van bananen, vis, garnalen tot peulvruchten, noten, schapenvlees en tal van andere zaken van landbouwoorsprong. Deze voedingsmiddelen moeten door de NVWA gekeurd worden, voordat deze de Europese markt op mogen. Daarmee garandeert de NVWA een cruciale bescherming van de voedselveiligheid, terwijl deze importen tegelijkertijd zorgen voor een gevarieerd en gezond voedingsaanbod.

Teruglopende dienstverlening en productiviteit

Sinds de Brexit zien wij dat doorlooptijden voor keuringen in de haven (onder regie van de NVWA) meer tijd kosten dan voorheen. Zeker het afgelopen halfjaar kampen veel importeurs van veterinaire en fytosanitaire goederen met veel langere afhandelingstijden van containers na aankomst in de haven. Probleem is o.a. een vrij gedateerde (weinig digitale) werkwijze en een afname van het aantal keuringen de afgelopen jaren voor producten van dierlijke oorsprong met tientallen keuringen per dag. Zo zijn er meer verklaringen waardoor de capaciteit van de NVWA flink is gedaald de afgelopen tijd en waarvan bedrijven dagelijks de gevolgen ondervinden.

Deze teruglopende productiviteit bij overheidsdiensten is door economen eerder ook al gesignaleerd.¹ En dit vraagt om stevige actie willen we onderscheidend blijven als land voor zowel burgers als bedrijven met een moderne overheidsdienstverlening. We herinneren in dit verband ook graag aan de recente [Organisatiebrief NVWA](#) van Staatssecretaris Rummenie van 14 oktober jl. die signaleert (op basis van onderzoek door PWC) dat de doelmatigheid van de NVWA afneemt.²

---

¹ Zie o.a. [Productiviteitsverschillen tussen publieke uitvoeringsorganisaties toegenomen - ESB of Hogere productiviteit uitvoeringsorganisaties is noodzakelijk - Publieke sector - Actueel en publicaties - PwC](#)

² NB. PWC beveelt niet voor niks aan om meer gebruik te maken van financiële informatie en deze aan te vullen met doelmatigheidsindicatoren.

Voedselveiligheid in het geding

Door de geschetste problematiek staan containers soms letterlijk weken (tot wel vier weken) op de kade. Langere doorlooptijden leiden -zeker bij de veelal bederfelijke producten- ook tot hogere koelkosten (milieuschade), maar ook tot risico's voor de voedselveiligheid, tot zelfs het moeten weggooien van ladingen (voedselverspilling).

Handelsstromen die zich verleggen

Daarnaast horen wij van leden dat klanten -vanwege de lange doorlooptijden en relatief hoge kosten in Nederland- uitwijken naar andere havens (met name Antwerpen, maar soms ook naar Duitsland en Frankrijk), omdat men daar sneller opereert en de kosten lager zijn.

Uitgaande van de tarieven van de NVWA voor 2025 kost de keuring van een 40-voetscontainer vlees of vis in Rotterdam EUR 475,75 euro, terwijl de kosten voor dezelfde keuring in Antwerpen slechts 182,50 euro zijn. Ook dit leidt weer tot milieuschade omdat goederen daarna (soms) weer naar Nederland moeten worden getransporteerd en er dus extra kilometers worden gemaakt.

Eenmaal verlegde ladingsstromen blijken in de praktijk ook zelden meer terug te komen, met schade voor Nederlandse vervoerders, expediteurs, andere bedrijven én voor de schatkist. *Last but not least* is de consument hierdoor uiteindelijk duurder uit.

De oplossingen liggen voor het grijpen

De haven van Rotterdam is vanwege de grote infrastructuur en capaciteit, samen met uitgebreide koelfaciliteiten en efficiënte logistiek, perfect gepositioneerd om aan de vraag naar zowel verse als houdbare- voedingsmiddelen in Nederland en Europa te voldoen. Ook de oplossingen voor de teruglopende controletermijnen liggen voor het grijpen. Daarom roepen wij de politiek en het ministerie van LNV op om de NVWA en de Douane extra te ondersteunen in deze belangrijke taak.

Vragen en zorgen

In verband met het Commissiedebat leggen wij graag de volgende vragen en aandachtspunten bij u neer:

1. Waarom stijgen de tarieven van importcontroles van de NVWA fors (zo stijgt het kilogramtarief met 21% en het uurtarief met 29%), terwijl de kwaliteit van de dienstverlening al tijden aantoonbaar terugloopt? Is de Minister bereid om afspraken te maken met de sector over een combinatie van een kostenstijging en tegelijkertijd een kwaliteitsimpuls?
2. Kan de Tweede Kamer onderzoek (laten) doen (evt. in opdracht van de Minister van LNV) hoe de kosten en doorlooptijden van de NVWA zich verhouden tot omringende landen, zodat een eerlijk speelveld geborgd blijft nu en straks? En kan de economische schade die is ontstaan voor burgers, bedrijven en de schatkist exact in beeld worden gebracht?
3. Hoe verhogen we de transparantie én productiviteit van de NVWA, zodat we samen met de douane, hiervan de best presterende overheidsdienstverleners maken die zowel in maatschappelijk als economisch opzicht absolute meerwaarde leveren?
4. Hoe zorgen we dat we door digitalisering zowel een kostenreductie bereiken alsmede zorgen voor een efficiënter proces? Zeker nu de arbeidsmarktkrapte -die ook de NVWA ondervindt- aanhoudt is dit extra van belang. We zullen de processen slimmer moeten organiseren met elkaar komende jaren.

Tot slot

Als bedrijven hebben wij te maken met een *monopolistische overheidsdienst*. Wij kunnen geen kant op, behalve dat we handel (en dus belastinginkomsten voor de staat) zich zien verplaatsen. Een verdere verhoging van tarieven, terwijl de dienstverlening structureel achterblijft, is onacceptabel. Tegelijkertijd denken wij graag mee hoe het anders kan. Zo kunnen bijvoorbeeld keurmeesters meer bevoegdheden krijgen, ook dient te worden onderzocht hoe het aantal keuringen weer kan worden verhoogd met tientallen per dag en hoe processen versneld kunnen worden gedigitaliseerd.

De afgelopen maanden heeft de Douane en de NVWA door de inzet van veel extra medewerkers (bijvoorbeeld door medewerkers van andere afdelingen in te zetten) de doorlooptijd van de zogenaamde *D-controle* (administratieve controle die aan keuringen voorafgaat) van ruim 250 uur weer teruggebracht tot onder de 36 uur. Het kan dus wel! Al is hier natuurlijk wel de vraag wat er straks gebeurt nu de extra capaciteit weer terug is bij de uitlenende directies.

Wij hopen op steun van uw Kamer bij dit belangrijke vraagstuk, want dat een trendbreuk nodig is mag duidelijk zijn. Gegeven het huidige serviceniveau van de NVWA zijn de voorgestelde verhogingen voor komend jaar echter niet acceptabel. Anders wordt het indien sprake is van een duidelijk verbeterde performance, alsmede zicht op investeringen ter verbetering van het prestatieniveau van de NVWA op de langere termijn.

Met vriendelijke groet,

Guus Pastoor,
Voorzitter Agrarisch Import Platform

Het Agrarisch Import Platform (AIP) heeft 21 deelnemers/leden. Deze organisaties communiceren, als het gaat om de meer generieke aspecten van de invoer van agrarische producten, waar dat kan en gewenst is als één blok met de overheid. Bij het AIP zijn de volgende organisaties aangesloten:

Air Cargo Netherlands (ACN)

Deltalinqs /VRTO

DIBEVO

Dutch Meat Importers Association (DMIA)

EEFIBA

Evofenedex

FENEX

Groent en Fruit Huis

Gemeenschappelijk Zuivelsecretariaat (GemZu)

Havenbedrijf Rotterdam

Nederlandse Vereniging van Handelaren in Stro, Fourages en Aanverwante Producten (Hisfa)

MVO - de ketenorganisatie voor oliën en vetten

Nederland Distributieland (NDL)

Vereniging van Nederlandse Koel- en Vrieshuizen (Nekovri)

Vereniging Nederlandse Pluimvee verwerkende Industrie (NEPLUVI)

Nederlandse Vereniging van Scheepsleveranciers (NVVS)

Nederlandse Zuidvruchten Vereniging (NZV)

Transport en Logistiek Nederland (TLN)

Vereniging Diervoederspecialiteiten Diergezondheidsproducten Nederland (VDDN)

Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproducten (VGB)

Vereniging van Importeurs van Visproducten (VIV)